

JUTRANJE NOVOSTI

NARODNO RADIKALNI DNEVNIK

Štampa vsak dan zjutraj, izvemši ponedeljka. Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/L. — Telefon št. 213. Oglasi po tarifi. Sprejemajo se le do 15. ure. Mesečna naročnina: Brzojavni naslov: „Novosti-Ljubljana“. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. v Ljubljani Din 10.—, po pošti Din 12.—, inozemstvo Din 20.— Upravništvo: Marjini trg št. 8. — Telefon št. 44. Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.238.

Radićevo žonglerstvo.

Stoletnico rojstva Ante Starčevića je uporabil g. Radić kot najugodnejšo priliko, da odgovori na velikopotezni skupščinski govor g. Ljube Jovanovića. Vsa javnost je radovedno pričakovala, kaj neki bo Radić povedal sedaj, ko si je najbrže bil na jasnem, da jo je s svojim prvim govorom temeljito zavozil. Tisti, ki so pričakovali uvidevnosti, duhovito dupliko, malo pesmico politične treznosti, so sedaj prevarani. G. Radić je, to se mu mora priznati, govoril veliko, a povedal ni veliko ali vsaj prav nič. V govoru samem se nahaja samo par bistvenih točk, ki pa zadostujejo popolnoma, da se lahko znova spozna velikega žonglerja naše politične arene.

Radić omenja v svojem govoru le par točk, ki so za presojanje današnje politične situacije velevažni, vse ostalo pa je treba izluščiti, ker zastira pogled na dejanski položaj. Prav nič bistvena in okvirju govora primerna je nvodna beseda o zgodovinski knjigi g. Ljube Jovanovića. Tudi fraza o afganistanstem Beogradu nas pusti hladne, ker je bilo upravičeno pričakovati, da bo g. Radić tudi tokrat pozabil »na linjo« in se v fantastičnem skoku vrgel preko začasnega plota, na katerem se bliščijo čudovite besede: »stopnjema izvedeni sporazum...«. G. Radić očita drugemu voditelju NRS, da je govoril mnogo (že se primerja to, kar je govoril v narodni skupščini), in zopet malo, (ker je »premalom« govoril o Srbiji in o Srbiji) ali prav nič. Toda — tako modro je g. Radić — Ljuba Jovanović je »mnogo« povedal, ki je izrekel tisto znano o Srbiji — Srbiji, Hrvatih — Hrvatih in Slovincih — Slovincih...

Kdo še hoče trditi, da ima vodilni politik med Hrvatmi točno koncepcijo pred seboj? Kakor rdeča nit, tako se vleče konfuznost skozi ves njegov govor, nikjer oporišča, solidne baze, na kateri bi se mogli vršiti nadaljni razgovori. Ljubi Jovanoviću je očital molččnost glede Bosne, ki da nikakor ni bila umestna. O protokolu ima g. Radić zelo fantastično mnenje. On pravi, »da bo Srbija propadla, ako se ta protokol ne izvede...«. Še nedavno se je nekje zadovoljivo izrazil o novi vladi, ki čuva zakonitost, predvčeršnjim pa ji je očital, »da dela danes frankovsko politiko in se vpraša mnogo za pravico, temveč za silo...«

Po mnenju g. Radića je govoril g. Ljuba Jovanović neresnico. Ožigosal ga je kot lažnjivca. Hrvat, da so kulturen narod, a Srbi nekulturni... Toda g. Radić se je tudi razkorajčil. Rekel je, »da radikalni hočejo sporazum, ne razumejo pa glavne resnice, da je hrvatski narod dosti močan, da izvede, kar hoče...«

Govoril je tudi o zunanji politiki. Ob tej priliki je prisodil Angliji in Italiji mnogo pacifističnih veselij, Franciji pa militaristično. »Ako bi hotela Srbija iti s Francijo, jo nočemo podpirati...«. Tu je ponovil, kar je indirektno rekel že v svojem prvem govoru. Sedaj pa nastane vprašanje: Ali je sporazum med vlado in negativno opozicijo mogoč? Gre samo za izravnavanje diferenc med dvema glavnima činiteljeva v modernem parlamentarizmu. G. Ljuba Jovanović je jasno in nedvoumno izjavil, da je vlada odvisna od činiteljev, ki so v parlamentu. To stališče je edino pravilno in pokazuje, da se NRS kljub vsemu prizadevanju za izmirjenje ni niti za las oddaljila od ideje državnega in narodnega jedinstva. Razumljivo je, da je to jedinstvo precej drugače, kakor si ga zahtevajo razni demokratski politiki. Situacija je zopet nekoliko kalna. Nikdo ne vpraša, kako daleč bo vodila Radićeva konvulznost NRS je pripravljena, čuvati državno jedinstvo — kar je najrealnejši pojem vobče — do skrajnosti, če treba, kakor je rekel g. Jovanović, tudi s silo, a sila moder državnih ne bo nikoli uporabljala, dokler niso izčrpana vsa sredstva. S svojim govorom je g. Radić po lastni neopredelnosti zopet podrl par stebrov velikega mostu, ki bo spojil Srbe in Hrvate v nerazdružljivo celoto. Teško jih bo zopet postavljati, a iniciativa mora priti sedaj s prečanske strani in tudi pridne roke.

Barujte koljige za korosko mladino! Nalobila pred Praprotnim spomenikom.

Narodna skupščina.

NEPRİČAKOVANO MIREN POTEK SEJE.

Beograd, 22. maja. (Z) Za današnje sejo narodne skupščine, ki se je zopet sestala po sedemdnevnem odmoru, je vladalo veliko zanimanje. Galerije so bile polne. Vsi poslušalci so bili iznenađeni nad mirnim potekom današnje seje. Seja parlamenta je danes potekla tako gladko, da tega skoro nihče ni hotel verjeti, da so to isti ljudje, ki so pred enim tednom besneli.

Začasni predsednik dr. Peleš je otvoril sejo narodne skupščine ob 10.45. Tajnik Kobasica je prečital zapisnik zadnje seje, ki se je vzel na znanje. Potem se je prečitalo poročilo verifikacijskega odbora o onih poslancih, ki so bili izvoljeni na dveh ali treh mestih in ki so se izjavili, kateri mandat hočejo obdržati in kateremu se odreči.

Po prehodu na dnevni red je najprej govoril poročevalec večine Kojić, za njim pa poročevalec demokratske manjšine Pera Marković in zemljoradnik Dule Dimitrijević, ki sta obrazložila stališče svojih strank k temu vprašanju.

Plenarna seja radikalnega kluba.

Beograd, 22. maja. (B) Danes dopoldne je imel radikalni klub plenarno sejo pred začetkom narodne skupščine katere so se udeležili vsi ministri s predsednikom vlade Pašićem na čelu. Zanimanje radikalov za to sejo je bilo veliko. Predsedstvo kluba in stavilo na dnevni red rešavanje in razpravo o stališču, ki naj ga radikalni zavzamejo do predloga večine verifikacijskega odbora, po katerem naj se razveljavijo liste demokratov Mijovića v timoškem okrožju in Božovića in dr. Vukotića v Crni gori. Obenem naj bi se po tem predlogu razveljavili tudi trije demokratski mandati brez namestnikov. Takoj po otvoritvi seje je povzel besedo poslanec Nastas Petrović, ki je naglašal, da se je treba glede spornih demokratskih mandatov postaviti na drugo

stališče. Za njim je govoril ministriški predsednik Pašić, ki je predlagal, naj se demokratski listi v timoškem okrožju in v Crni gori ne razveljavita, ampak naj se razveljavijo le sporni mandati poslancev Mijovića, Božovića in Vukotića, na njihova mesta naj bi prišli oni okrajni kandidati, ki so dobili največ glasov. Za govorom in predlogom g. Pašića so govorili ministra dr. Marković in Jovanović, predsednik radikalnega kluba Gjurčić in poročevalec verifikacijskega odbora dr. Kojić, ki so naglašali potrebo, da zavzame klub drugo stališče. Le dr. Žarko Miladinović je branil predlog večine verifikacijskega odbora in je predlagal, naj se ne razveljavijo le mandati, ampak cele liste. Seja se je končala ob 10. uri 50 min.

NOVO DEMOKRATSKO VOLILNO GESLO.

Beograd, 22. maja. (Z) »Tribuna« javlja: Te dni se je, kakor doznavamo iz dobro poučenega vira, vršila seja demokratskega kluba, na kateri so razpravljali o bodočem volilnem geslu, ki naj ga sprejme demokratska stranka. Na predlog nekoga poslanca iz Pribičevićeve skupine je demokratski klub sklenil v največji tajnosti, naj se zahteva zaplemba premoženja vsem onim državljanom in politikom, ki ne morejo dokazati, kako so prišli do svojega imetja.

London, 22. maja. (K) Na Bonar Lawu izvršena operacija je imela namen olajšati bolečine, ki jih je povzročal pritisk na živce v grlu. London, 22. maja. (K) Člani konservativne stranke se bodo najbrže sestali v sredo in četrtek, da namesto Bonar Lawa izvolijo novega načelnika. London, 22. maja. (K) Bonar Law je neč dobro prebil. V pismu na svoje glasgovske volilce je izjavil, da bo v tej zakonodajni periodi svoj mandat še nadalje zastopal, četudi brčkone ne bo mogel prisostvovati sejam spodnje zborščice.

Neumesten predlog romunske vlade.

Beograd, 22. maja. (B) Zunanje ministrstvo je prejelo od naše delegacije v Parizu pri mednarodni donavski komisiji sledečo brzojanko: Na včerajšnji prvi seji mednarodne donavske komisije je načelnik romunske delegacije predložil zahtevo romunske vlade, naj se proglasi Sava za mednarodno reko od mesta, kjer začne postajati plovna,

pa do izliva v Donavo. Ker smatra naša delegacija ta predlog kot neumesten in hkrati tudi kot kršitev naših suverenih pravic, je nastopila proti tej zahtevi. Vendar pa je zahtevala od naše vlade navodil za nadaljne postopanje. — Na včerajšnji seji ministrskega sveta se je razpravljalo o tej zahtevi romunske vlade.

Medparlamentarna konferenca v Pragi.

Praga, 22. maja. (Z) Na mednarodni parlamentarni konferenci, ki se je otvorila na Binkoštno praznike v Pragi, je zastopanih 20 parlamentov. Med njimi se nahaja tudi delegat irskega parlamenta. Častni predsednik, zunanji minister dr. Beneš, je govoril o pomenu kongresa, čigar cilj je sistematični povratek normalnih pogojev za popolno pomirjenje Evrope. Na to je pozdravil zastopnike irskega in madžarskega parlamenta. Odgovorili so dr. Be-

nešu zastopniki, francoskega, angleškega, italijanskega in japonskega parlamenta. Izrazili so svoje simpatije za Českoslovaško. V imenu parlamentarne delegacije kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovinccev je govoril minister za socialno politiko dr. Perić, ki je izrazil željo, naj bi se ustvarilo edinstvo v zakonodaji, v pravnem in trgovinskem pravu. Ustvaril naj bi se tudi mednarodni pravni rod. Končno je želel uspešno procvit českoslovaške republike.

Avdijence na dvoru.

Beograd, 22. maja. (B) Včeraj dopoldne je bil na dvoru vojni minister general Pešić z načelnikom glavnega generalnega štaba, ki je poročal kralju o tekočih zadevah. Od 11. do 12. je bil pri Nj. Vel. ministriški predsednik Pašić, po končani snočni seji kabineta pa minister Ljuba Jovanović. Vsa poročila so v zvezi z mislio francoskega generala Le Ronda, z gibanjem srednjeevropskih profesorjev in s položajem v notranji politiki.

Boljševiške bombe v Bolgarski.

Beograd, 22. maja. (Z) »Novosti« poročajo iz Sofije: Ruski boljševiki so začeli pošiljati v Bolgarsko orožje. Parnik »Čičerin«, ki je dospel iz Odese v Varno, je pripeljal veliko množno pušk in revolverjev, bomb in drugega orožja. Z njim je prišlo tudi nekaj boljševiških agentov. Bolgarska vlada je takoj zaplenila orožje in aretirala agente in komuniste v Varnu. Obenem je bilo prijeto tudi mnogo komunistov po vsej Bolgarski.

KRALJ ZA TREZNO MLADINO.

Beograd, 22. maja. (B) Nj. Vel. kralj Aleksander je naklonil Zvezi trezne mladine 2000 dinarjev.

MEDNARODNI SOCIJALISTIČNI KONGRES.

Hamburg, 22. maja. (K) Današnja sejo mednarodnega socijalističnega kongresa je otvoril Henderson (Angleška). Ta je udeležnikom kongresa poročal o ultimatu angleške vlade na sovjetsko vlado in izjavil, da angleško delavstvo ne bo samo tukaj na kongresu, temveč tudi v svoji deželi proti temu postopanju vlade ugovarjalo. Ruski zastopnik se je v imenu ruskega delavstva pridružil protestu in opozoril, da bi prekinjenje diplomatskih odnosov Rusiji prineslo novo gladovno blokado in ustvarilo novo vojno nevarnost.

TURKI RAZSTRELILI MOST ČEZ MARICO.

London, 22. maja. (K) Po neki atenski vesti so Turki razstrelili most čez Marico, ki veže Jedcenje s Karagazem.

Svoboda — temelj našega edinstva.

ODGOVOR G. LJ. JOVANOVIĆA NA ZADNJA RADIĆEVA IZVAJANJA.

Beograd, 22. maja. (Z) »Novosti« pišejo: Sinoči je imel minister ver g. Ljuba Jovanović na seji dijaškega kluba radikalne omladine govor, ki ga smatrajo v političnih krogih kot odgovor na Radićeva izvajanja v Zagrebu. Minister Jovanović je v glavnem povedal sledeče: Temelj vidovdanske ustave je svobodna ustava kraljevine Srbije iz leta 1898. Obe ustavi sta delo radikalne stranke in izhajata iz stališča načela narodne svobode. Vidovdanske ustave ni lahko obsojati. Hrvatski del našega naroda ni znal za svobodo. Potem je govornik pojasnjeval današnje pojave pri Hrvatih. Naša dolžnost je, je rekel minister, da učimo Hrvate upoštevati svobodo. Hrvati so naši bratje. Sčiti jih moramo, toda ravno tako moramo čuvati tudi državo. Nočemo nasilja, ampak se hočemo držati načela svobode. Vsaka sila je le začasna. Dočakali bomo, da se en del za drugim našega naroda povrne na pravo pot. »Složna brača nove dvore grade«, pravi narodni pregovor, in to je tudi moje globoko prepričanje. Vsak sporazum mora biti plod skupnega cilja in ne sile. Naše izhodišče mora biti le pravno stanje,

ustava in ustavno stanje, čigar temeljne določbe so, da ščitimo edinsvo države in naroda. Stalno bodi naše poslovno načel. da mora svoboda ostati.

Minister Ljuba Jovanović je nadalje dejal, da stoji Narodna radikalna stranka od vsega začetka na stališču, da je srbska, hrvatska in slovenska književnost ena, da je jezik eden in da je tudi naš narod eden. Mi smo isti narod, ki pa predstavlja v sebi dva sveta, kakor je to tudi v Nemčiji in v drugih državah. V Srbiji smo imeli izrazito demokracijo, na drugi strani pa imate vse drugo, samo ne demokracijo. Imate tudi dve religiji. Katoliška cerkev spremlja človeka od rojstva do groba. Glede pravoslavne cerkve naj mi, kar se tiče njene osebnega delovanja, kdo od Vas pove, ali pozna kakega duhovnika, ki bi uplival na razvoj njegovega življenja. To sta dva sveta, od katerih je eden discipliniran in gre po eni poti, drugi pa se naslanja na lastno delo in na svobodo. Te razlike obstajajo, vendar pa to niso neumnosti. Leta 1918. je triumfalno integriralo jugoslovanstvo, danes pa se mora braniti z bombami.

Odločno stališče naše vlade v reškem vprašanju.

SESTANEK PARITETNE KOMISIJE 28. MAJA.

Beograd, 22. maja. (B) Včeraj je posvetovalni odbor za reško vprašanje imel dopoldne in popoldne sejo, na kateri je nadaljeval razpravo s člani naše delegacije paritetne komisije. Včerajšnji seji je skoraj ves čas prisostvoval tudi zunanji minister dr. Ninčić. Pri tej priliki so se določila nova navodila za naše delegate. Danes dopoldne je bila še ena seja, na kateri so se do-

ložile definitivne instrukcije. Sklenilo se je, da naša delegacija paritetne komisije ne sme odnehati od zahteve, da morata pripasti Baroš in Delta naši državi, tudi ako bi se zaradi tega vprašanja razbila pogajanja. Paritetna komisija je svoj sestanek iz tehničnih razlogov odgodila do 28. t. m. Naša delegacija odpotuje v Rim dva dni prej.

Naslednik Bonar Lawa — Stanley Baldwin.

London, 22. maja. (K) Kralj je zakladnega kancelarja Baldwin imenoval za ministrskega predsednika.

London, 21. maja. (Br.) Za naslednika odstopivšega ministrskega predsednika Bonar Lawa bo imenovan kot meni časopisje, ali lord Curzon, ali pa Stanley Baldwin. »Sunday Times« piše, da velika večina poslancev misli, da je Baldwin »comingman«, medtem, ko je »Observer« za vojvodo Devonshirskega, lorda Derbyja ali pa lorda Balfourja, posebno slednji ima kljub svoji starosti vse lastnosti za ta posej. Drugo vprašanje je pa seveda, ali ga bo hotel sprejeti.

Vatikan in Madžarska.

Rim, 22. maja. (K) Ministrskega predsednika grofa Bethlena je na binkoštni ponedeljek v polurni avdijenci sprejel papež. Papež je ministrskemu predsedniku podelil veliki križ Pijevega reda. V dekretu naglašja sveti oče, da s tem najvišjim cerkvenim odlikovanjem ne izpolnjuje splošnega običaja, temveč da hoče izraziti svoje spoštovanje osebi grofa Bethlena in svojo veliko ljubezen za Madžarsko.

Svicarski odgovor Čičerinu

Bern, 22. maja. (K) Brzojavka zveznega političnega oddelka na ruskega ljudskega komisarja zunanjih del od 19. t. m. pravi med drugim: Ko so švicarska oblastva izvedela, da so pripadniki nekega društva v kantonu Wadt podvezli korake, da bi prisilili ruske delegate zapustiti švicarska tla, so takoj posredovala, da temu postopanju napravijo konec. Omenjeni pripadniki waadtškega združenja so bili pozvani, da ostanejo mirni. Niti najmanjše opore ni za domnevo, da bi bili z morilci v zvezi. Conradi navaja, da se je hotel maščevati za strašno trpljenje svojih rodbine v Rusiji. Justica bo svojo nalogo izvršila popolnoma neodvisno.

ZVIŠANJE ŽELEZNIŠKIH TARIFOV V NEMČIJI.

Berlin, 22. maja. (K) Od 1. junija naprej se zvišajo blagovni in tovarni tarifi za približno 50 odstotkov, osebni in priložni tarifi pa za približno za 100 odstotkov.

Nemška reparacijska plačila.

Pariz, 22. maja. (K) Reparacijska komisija objavlja stanje nemških plačil do 31. decembra 1922. Ta plačila znašajo skupno 7.940.426.000 zlatih mark.

IZ PORUHRJA.

Pariz, 22. maja. (K) Več tisoč ton kemičnih barvil, ki so bila pred kratkim zasežena v badski anilinski tovarni, je bilo prepeljanih na Francosko. Druga pošiljatev bo najbrže odposlana v Belgijo.

Pariz, 22. maja. (K) Kakor poročajo listi iz Mainz, je neki francoski stražar, ki je stražil zalogo strojev in je bil s samokresi napaden, začel nezaj streljati in je tako ranil dva Nemca.

Današnje prireditve.

V Ljubljani:
Drama: »Hamlet.«
Opera: »Evgenij Onjegin.« Red D. Začetek ob pol 8. uri zvečer.
Kino Matiča: »Skrivnost pravde.« II. del.
Kino Ideal: »Žrtve ljubije.« — Erh. Kol. »Tiz.«
Kino Tivoli: »Zenina žrtve.«
V Mariboru:
Narodno gledališče: »Težke ribe.« red A.
Nočna lekarniška služba v Ljubljani:
Tokratni teden: lekarna Trnkoczy na Mesnem trgu in Ramor na glavnem trgu dvoršč.

„Habeas corpus“.

Od našega stalnega pariškega dopisnika.

Dr. A. P. Pariz, v maju.

Članek našega dopisnika je bil napisan teden dni pred demitijo Bonar Lawa in osvetljuje prav dobro notranjo krizo v Angliji, vsled česar ga naknadno objavljamo. Ured.)

Že nekaj tednov so se zbirali grozeči oblaki nad kabineto, katerega predsednik Bonar Law se je nahajal na rekonvalescenčnem potovanju. O tem potovanju so krožile različne, doslej še nekontrolirane verzije. Iz neke izolacije, ki se je mogla samo s pridržkom imenovati »splendide«, je medtem odstopil lord Curzon, najnadarjenejša politična glava med konservativci. Znan ni samo po svojih sijajnih govorih, marveč v večji meri po svojih diplomatskih akcijah, ki jih je umel dokumentirati z nedvoumno gesto. Njegov namen je bil, kakor je rekel eden izmed parlamentarcev iz liberalnega tabora, »zasigurati Angliji ugodno mesto v svetlobi aprilskega solnca.« Prišel je maj, toda evcine sanje se medtem niso marale uresničevati. 144 mož broječa Labour Party je začela vsled ruske krize postajati nemirna. Liberalci obeh struj pokazujejo vsled previdnega stališča vlade v kontinentalni zadevi odkrito nezadovoljstvo, čeprav se Lloyd George in Asquith Macdonaldove vlade bojita v večji meri nego konservativcev, in četudi bi jim ne načeloval sam Bonar Law, ampak Curzon ali Derby. Dobro poučeni — in kakor pravijo onstran kanala: instinktivno fino čuteči Angleži so mi zatrievali, da je angleška državna barka že nekaj časa sem zapustila mirni zaliv tradicije ter se je podala na viharno morje. Krmar se sicer trudi, ohraniti po starih, priznanih zakonih anglosaške državnike modrosti, neizpremenjen kurz. Toda upliv silno spremenjenega sveta se čuti in uveljavlja od dne do dne v večji meri, tako da bi mogla oživotvoritev bivše koalicije, ki računa v neposredni bližini Bonar Lawa, Lloyd Georgea in Asquitha na mnoge pristaše, zajeziti strašno »travajliščno nesrečo«.

Najbližji in najočitnejši simptomi krize se nahajajo na notranjepolitičnem polju. V prvih sejah Spodnje hiše je bil proračunski predlog kancelarja Baldwinja že radi predvidenega znižanja takozvane Income-tax ugodno sprejet. Ko je pa minister skušal nastalo vrzel zama-

šiti potom revizije lišnega davka, se je dvignila proti tej kompenzaciji ostru opozicija z mnogih strani... Te opozicije ni mogel pomiriti niti Neil Chamberlain s svojim zelo popularnim predavanjem o državno subvencioniranih novih stavbah v svrhu omlajenja stanovanjske bede. Nervoznost merodajnih krogov, ki jo tukaj v Parizu budno zasledujejo, gre očitvino za tem, da se s pomočjo osebnih izprememb v kabinetu usmeri zunanja politika v nove struge.

V težkem, taktičnem in moralnem porazu vlade se je izcimila afera, o kateri se je izven Evrope malo doznalo. Nekaj irskih separatistov, med njimi tudi tajnik »Iris Self - Determination League«, Art O'Brien, je podpiralo iz Londona antibrutantske tendence de Valere z denarjem, orožjem in propagando. V noči od 10. na 11. marca pa je pustila angleška vlada nepričakovano aretirati 110 Ircev v Londonu in Glasgowu, jih dala transportirati na Irsko, kjer so bili oddani v zapore. V sporazumu z odličnimi člani angleške opozicije, katerih podporo je užival, je nato O'Brien tožil državo sodišču, in sicer na ta način, da je dal pozvati angleškega ministra na »habeas corpus«, sklicujoč se torej na ono staro angleško pravo, po katerem se »truplo delinkventa« mora privedi na sodišče, k legalni obsodbi. Trije sodniki so zavrgli priziv. 9. maja pa so gospodje Bankes, Atkin in Scrutton od apelacijskega sodišča slovesno izjavili, da ima O'Brien prav. Grajali so notranjega ministra, ki ni imel pravice, transportirati kak individualno na Irsko, ki je izven njegove jurisdikcije.

Attorney General Sir Douglas Hogg je vložil že drugega dne priziv na zbornico lordov, ki je znana kot najvišja sodniška instanca kraljevine. Odločitev bo padla še te dni. Najsi izpade tako ali tako, eno je gotovo: javno mnenje je že zavzelo svoje stališče in sicer proti notranjemu ministru. Njegov taktičen in moralčen poraz je očividno.

Mnogi Angleži zatrjujejo, da je stališče sedanjega kabineta ravno tako izpodkopano, kakor zdravje Bonar Lawa. Nakdo ne veruje, da bi mogel kak uspeh v posredovanju med Francijo in Nemčijo rešiti vladu v zadnji trenutku.

Maršal Foch o Poljski in Češkoslovaški.

Nedeljski »Matine« priobčuje intervju s Fochom, ki je pravil o svojih vtisih na potovanju. O Poljski je rekel:

Poljska je močna država, vsa v rasti, v organizaciji. Vsaka stvar se postavlja na svoje mesto in mnogo bolj naglo, kot bi mogli pričakovati pri različni in mnogokrat nasprotni usodi, katera je bila dodeljena članom te velike rod-bine. Danes ima 28 milijonov prebivalcev, čez četrta stoletja jih bo menda imela 40, in vse se silno naglo izenačuje. Uradniki in oficirji so se izšolali na različni način, na ruski, nemški, avstrijski način. Ogledal sem si od blizu častnike. Skupno sledijo dopolnilnim tečajem in čez nekaj mesecev so izenačeni in v stanu poveljevati izenačeni armadi.

Napredek tehnične organizacije je velikanski in nizko stališče denarja ni nobena ovira. Ne bilo bi dobro, če bi se poljska valuta prenehalo dvignila. Vse dela veselo, na ogromnih in rodovitnih poljih, kakor tudi v tovarnah v Lodzu in v bogatem industrijskem in rudniškem delu Gorenje Šlezije, na katero so naši zavezniki ponosni in ki jo hočejo spraviti na višek njene vrednosti. Vlado imajo v rokah resni, delavni in pošteni ljudje, nekateri izmed njih so prišli na-

ravnost iz ljudstva. Parlament je malo mlad, kot precej parlamentov, pa se bo že uredil. Težave so nastale radi izhoda na Gdansk; toda samo od Poljske je odvisno, da jih reši brez nasilja, kajti propevanje te luke zavisi samo od dežele, ki ji služi kot zaledje.

O Češkoslovaški se je izrazil Foch na sledeči način:

Tudi tu sem našel močno armado, ki jo izborni vodi francoski general Mitelhauser, kateri ji poveljuje. To je pa drug rod. Ima morda malo manj v oči padajočih lastnosti, toda globoko tehnično znanje. Vse, kar delajo Čehi, je dovršeno v potankosti. Ta nova država je tako dobro upravljena, tako dobro vladana in kaže takšen red pri svoji delavnosti, kot da bi bil to bogat narod s stoletnimi izkušnjami.

Zelo jih skrbi, kaj se godi na Madžarskem in po mojem mnenju inajno precej prav. Madžarsko je treba še par let strogo nadzirati, kajti tam klije želja po revanši. Nikakor se nečejo sprizjantiti z novim položajem in zato so Češkoslovaški včasih nemirni. Pretirano bi bilo govoriti o resni nevarnosti, toda treba je pametne in krepke politike. —zn—

„Slovenec“ in boljševiki.

Stališče do boljševikov je eno izmed temeljnih in načelnih vprašanj, katero loči nad od »Slovenca«. To vprašanje ni samo teoretično, ono sega globoko v našo notranjo in zunanjo politiko.

Mi ločimo strogo in dosledno ruski narod od boljševikov. Rusije kot političnega činitelja dandanes ni. Na Ruskem imamo samo boljševiško vladu, ki je ruskemu narodu tako tuja in nasilna, kakor je nekoč Batu-han samo v nasiljem vladal v Rusiji ali Bajazid v Srbiji. Boljševiška druhal obstoji večinoma iz Judov, Nejudje so med komisariji redke izjeme. Na vladi se drže samo z nasiljem, ki je strašnejše od nasilja Čingis-hana, ruski narod se bo na to vladu nekoč spominjal z večjo grozo, kakor se spominja še sedaj na tatarsko robstvo.

»Slovenec« pa smatra to vladu za pravno rusko vladu, zahteva neprestano, da jo priznava in sklenemo z njo prijateljstvo, ruske razmere predstavlja neprestano v popolnoma lažnjivi luči.

Nedavno je v uvodniku: »Nov položaj« zopet napisal slavošpev na boljševike. — »Sovjeti so, odkar so dali vsaj nekaj razmaha svobodni trgovini, začeli z izvozom žita in forsirajo veleindustrijo pod državnim vodstvom...«

»Slovenec« mora vedeti, da zunanja trgovina z Rusijo pravzaprav ne obstoji in ne more obstojati. Če ne drugo, bo vsaj poznal poročilo češke komisije, ki je poročala, da ni upati na nobeno koliko toliko pomembno trgovino z Rusijo, ker prvič nima Rusija kaj izvažati, drugič nima s čim plačevati, tretjič ni prevoznih sredstev. »Slovenec« bo zato, da delujejo na Ruskem mnoge tuje komisije, med njimi tudi naša. Tudi po ljubljanskih cerkvah so pobirali za gladne Ruse, sedaj pa piše »Slovenec«, da Rusija izvaža žito! — Nekoliko ga boljševiki res izvažajo, ker potrebujejo denarja za sebe in za svoje prijatelje. Toda zato umirajo milijoni lakote! — Istotako ne more o kakršnemkoli razvoju industrije biti niti govora. Z največjim naporom vzdržujejo še nekaj vojaške industrije, da izdeluje orožje za svoje »krasnoarmijce«. — Dalje fantazira »Slovenec« o boljševiških dreednotih in podmornikih, katere so izgradili in z njimi posejali celo morje od Helsingforsu do Gdanska. — Čudno, da se »Slovenec«, kateremu je naš militarizem tako na poti, tako navdušuje za boljševiški militarizem, da ga vidi celo tam, kjer ga ni. — Dalje piše, da je Anglija »na splošno začudenje« napram Rusiji »ubrala tako miroljubive strune, da je za vsakogar očito, da računa z Rusijo kot najplivnejšim činiteljem bližnje bo-

dočnosti, kar je Lloyd George v imenu buržujske liberalne opozicije z brutalno odkritostjo povedal.«

»Slovenec« torej ne ve, da je Lloyd George že davno odstopil, in ne pomeni ničesar več za vodstvo angleške politike. A lord Curzon, sedanji vodilni mož, je nedavno podal izjavo, ki je ravno nasprotje od tega, kar trdi »Slovenec«. Bila je za boljševike tako brutalno ostra, da je osupnila svet.

O Franciji piše »Slovenec«, da sta njena najbolj zanesljiva zaveznika Poljska in Rumunija. Kako je to skombiniral, je težko umljivo. Rumunija je gotovo malo zanesljivi zaveznik Francije, ker nima z njo nobenih skupnih interesov. Rumunija je zaveznik Francije samo v toliko, v kolikor je v družbi Male Antante in Poljske. Najzanesljivejši francoski zavezniki bodo pač oni, ki imajo na vratu nemško nevarnost.

Mi smo zainteresirani na tem, da se Rusija politično in gospodarsko okrepi — piše dalje Slovenec. To je res. Radi tega moramo pa v naprej želeči, da se osvobodijo boljševiških krvokov. Kakor je Srbija odvrkla turški jarem, tako mora Rusija odvrči boljševiški jarem. S slovensko Rusijo bomo vedno prijatelji, z judovskimi boljševiki pa nikoli.

Pred leti so Portugalci naredili revolucijo, ter so zapodili mladega kralja Miguela, svetovnoznano propalico, in njegovo ljubavnico neko češko pesalko pustolovko. »Slovenec« je takrat ogorčeno pisal zoper portugalske krvoloke in ne vem kaj še vse. Dva brata cesarice Zite sta prostovoljno odpotovala na Portugalsko, na križarsko vojno zoper revolucionarje. Prišla sta sicer samo do Pirenejev, potem sta se pa vrnila, ker sta med potjo zvedela, da znajo Portugalci tudi streljati. Toda »Slovenec« ju je navdušeno pozdravil kot prava križarska viteza. In vendar niso bili portugalski revolucionarji niti senca taki brezbožniki, kakor so pa ruski boljševiki. Odkod torej ta izprememba? »Slovenski Narod« je takrat pisal za Portugalce in »Slovenec« ni našel v svoji sveti jezi psok dovolj, da ga zmerja. Takrat je zahteval križarsko vojno zoper Portugalce, zato ker so nagurali Miguela in Desleje, sedaj pa zahteva, da se prijateljimo z boljševiki, ki so pobili milijone Rusov, med njimi tudi katoliške duhovnike in prelate. Edini odgovor na to uganjko zamore dati sledeče delstvo: Miguel je bil nekaj v zlahti s Habsburžani, boljševike so pa na rusko spravili Nemci, generali carja Vilhelma.

Radičev govor.

Zagreb, dne 22. maja 1923.

Na binokstni ponedeljek se je v Zagrebu vršila proslava 100 letnice Ante Starčevića. Proslava, ki jo je priredil Hrvatski Sokol, se je vršila na vežbalšču tega društva. Publika je s precejšnjo napetostjo pričakovala govor g. Stjepana Radiča, ki je v toku zborovanja dvakrat pozvel besedo.

Uvodoma je govoril o knjigi, ki jo je spisal svoječasno g. Ljuba Jovanović in v kateri je orisal zgodovino srbskega naroda v XIX. stoletju. V tej knjigi da je Ljuba Jovanović zaključil svoja znanstvena razmišljanja z ugotovitvijo, da so Srbi imeli koncem stoletja dve središči in sicer eno v stari Srbiji in drugo v Vojvodini. Imel so svojo državo, ali Beograd ni bil središče duševno organiziranega naroda. Beograd, da ni bil samo turški, marveč je avganistiški. Po tem uvodu je nadaljeval g. Radič sledeče: V narodni skupščini je govoril g. Ljuba Jovanović. V kolikor se je spuštal v debato z g. Pribičevićem, moramo reči, da je to mnogo. O Srbiji in Srbiji in govoril zelo malo ali skoraj nič. Gosp. Jovanović je rekel: jaz sem bil vedno zato, da ostanem Srbi Srbi, Hrvati Hrvati in Slovenci Slovenci. On bi moral tudi dostaviti: jaz sem bil vedno zato, oz.

radikalna stranka je bila zato, Nam ni treba priznavati, da smo Hrvati. To izjavo je g. Jovanović podal osebno. Rekel je tudi, da smo nezaveden, zaostal narod in da smo ostanki Avstrije. To je bila bistvena stvar. Če v Beogradu nočejo videti, da smo mi hrvatski narod, potem ne vidijo in ne vedo ničesar. Radikalni delegati so ob priliki prvega poseta v Zagreb naš formalni državnopravni program. Zahtevali so, da se Korošica in dr. Spaho sploh ne omeni. Mi smo jim rekli, da imajo slaba navodila in da se morajo vrniti v Beograd. Oni so vprašali, kaj hočemo? Mi smo jim odgovorili, da nam gre za varnost življenja in za ohranitev človečanstva. O tej stvari ne poznamo kompromisa. Dobiti moramo moderno vladu, ki bo vredna spoštovanja republikanske opozicije. Do sporazuma mora priti, ako se odpravi sedanje zlo. O protokolu je g. Jovanović rekel, da ga ni in ni tudi takega, kakor si ga zamisljajo demokrati. Rekel je premo, Protokol je oznaka tega, kar bi bilo treba storiti, da se pride do pogajanj in do sporazuma. Protokol zahteva predpogoje tega sporazuma. Tam je zahtevana sprememba sistema, ki je nečloveški in nezakonit in zboljšanje uprave, ker je birokratska. V protokolu je bilo ugotovljeno, kaj se ima zgoditi v posameznih pokrajinah, da mora priti do pogajanj. Dobili smo zagotovilo, da se protokol izvede. Gosp. Jovanović bi moral reči: Protokol se je sprejel od ra-

Iz prosvetnega življenja. Korektura kritike.

V »Slovenskem Narodu« z dne 17. t. m. je napisal Emil Adamič kritiko o koncertu Glasbene Maticе, ki se je vršil dne 7. t. m. Uvodoma ugotavlja gospod kritik, da je Premerlovo božično sultu že svoločas slišal na koncertu dr. Cerina, našega najslavnostnejšega, a zato najneumornostnega dirigenta. Priznavam dr. Cerinu delavnost in zaslugе: dvignil je muziko Dravske divizijske oblasti na precejšnjo stopnjo dovršenosti, zlasti kadar nastopa muzika v samih pihalih, toda na Premerlovi božični sultu je popolnoma nedolžen in je prišel na tako laskav način v Adamičevu kritiko tako kot Poncij v kredo. Kot stalni obiskovalec simfoničnih koncertov se smatram dolžnega resnici na ludo ugotoviti, da se je božična sultu prvič izvajala pod taktirko res skromnega in nič manj neumornega dirigenta prof. Jeraja. Kako živo nam je še vsem rednim frekventantom orkestralnih koncertov v spominu slavnostni koncert Orkestralnega društva Glasbene Maticе ob priliki proslave 50 letnice Glasbene Maticе, kjer so se prvič na ljubljanskem koncertnem odru izvajale same slovenske orkestralne skladbe. Tudi Premerlovo božično sultu je na tem zgodovinskem koncertu nesel prof. Jeraj h krstu in sicer soditi po tedajni kritiki in po navdušenem sprejemu skladbe s strani občinstva z neoporečnim umetniškim uspehom. Ne mislim sicer, da se je Adamič u namenoma pripetil »a error in persona«, zdi se mi pa vendar je nekoliko čudno, kako more kritik od enega koncerta do drugega pozabiti to, kar se za navadnemu poslušalcu

tako globoko vtisne v spomin. Saj smo vendar dosedaj tako revni na lastnih instrumentalnih kompozicijah, da o teh parih, kar jih imamo, vsak tudi neglasbenik lahko ve, kje, kdaj in pod katerim dirigentom so bile prvič izvajane. Jeraj je bil oni, ki je s svojim, pod najslavnostnejšimi dirigenti pridobljenim znanjem pričel z orkestralnim društvom v Ljubljani prirejati koncerte v velikem slogu in v zasedbi, s katero se lahko ponašajo največji svetovni orkestri ter podajati našemu občinstvu mojstrska dela simfonične glasbe v obliki, ki odgovarja namenom skladatelja. Dosegal je v svojih koncertih enotnost orkestra v zvoku, kar je mogoče le z normalno zasedenimi godali, kontraste v donamiki od zvenečega pianissima do mogočnega fortissima (neki kritik se je izrazil, da nam je šele on pokazal pravi smis, ki ga dosedaj še nismo slišali) in pravilno melodično črto z ozirom na sestav skladbe in njen vrhunec. Če gospod kritik ni bil še prisoten pri koncertih orkestralnega društva, na katerih sta se izvajali »Pathétique« (l. 1920) in »Eroica« (l. 1921), bi si ga dovolil opozoriti na izvajanje »Fantastique« (l. 1922), kjer so bili instrumenti na lok zasedeni po večini z domačimi močmi orkestralnega društva. Za ta napredek v domačem kulturnem življenju gre edina zasluga prof. Jeraju, pa naj se tudi kritika pri vsaki priliki trudi do dejstvo kolikor mogoče ogledati in podčrtavati namenoma le delovanje drugih dirigentov iz zgolj osebnih razlogov. Čas je že, da bi kritika in občinstvo pojmla visoko kulturno misljo orkestralnega društva in njegovega vodje. Ali ne vzbja edino orkestralno društvo domače godbenike, ali razven orkestralnega društva prolzajva še kako instrumentalno

udruženje umetnine z zgolj domačini, ali ni v Ljubljani edini Jeraj, ki prežet idealizma postavlja temelje instrumentalni glasbi tudi na naše potomce?

Ker polagam veliko važnost na zvok godal v simfoničnih koncertih, povem tudi gospodu kritiku, da je njegova trditve, da je bil ina zadnjem koncertu Glasbene Maticе orkester najobsežnejši, kar smo jih dosedaj uporabljali, netočna, ker je pač še vsem v spominu, da je orkestralno društvo izvajalo svojčas »Parthétique« z nad 70 godbeniki in »Fantastique« z nad 80 godbeniki, kar se je seveda tudi jasno pokazalo v polnem, nasičenem in plemenitem zvoku godalnih instrumentov.

Veliko škodo bi utrpel napredek naše instrumentalne glasbe, ako bi se vsled neprestanega zapostavljanja s strani kritike in radi omlačevanja in podcenjevanja s strani merodajnih krogov ozlovoljen prof. Jeraj res odločil, kakor čujemo, v prihodnjem letu odložiti taktirko tako pri gledališču kot pri orkestralnem društvu Glasbene Maticе, kjer si je pridobil neverjetnih zaslug.

Dr. I. Karlin. — Hamlet. V sredo, dne 23. t. m. se vprizori v ljubljanski drami prvič v tej sezoni »Hamlet«. Od glavnih vlog so na novo zasedene: kraljica gospa Medvedova, kralj — g. Skrbinišek, Polonij — g. Lipah, prvi igralec — g. Danilo. Naslovno vlogo igra — kakor lani — g. Rogoz, vlogo Ofeleje gospa Šarčeva. Izven.

Sprememba opernega repertoarja. Zaradi nenadne obolelosti g. Beteta odpade predstava »Sevillskega brivca« z gostom Račevim, naznanjena za sredo, dne 23. t. m. Gostovanje Račeva se preloži. Mesto »Sevillskega brivca« se vprizori v sredo, dne 23. t. m. opera »Evgenij Onjegin« za red D.

— III. simfonični koncert »Zveza godbenikov za Slovenijo«. Zveza godbenikov za Slovenijo priredi svoj III. simfonični koncert v soboto, dne 26. t. m. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani hotela »Union«. Na sporedu so razen Sukove »bajke« in Čajkovskega »capriccio italiano« še štiri skladbe Wagnerja: Sigfridova idila, čar velikega petka, predigra k operi »večni mornar« ter predigra in smrt Izolde iz opere »Tristan in Izolda«. — Predprodaja vstopnic v trgovini Glasbene Maticе v filharmoničnem poslopu.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama. Sreda 23. maja: Hamlet. Izven. Četrtek 24. maja: Dijaška predstava po znižanih cenah. »Črešnjev vrt.« Začetek ob štiri popoldne. Izven. Petek 25. maja: Zaprt. Sobota 26. maja: »Kar hočete.« Red C.

Opera. Sreda 23. maja: Evgenij Onjegin. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Red D. Četrtek 24. maja: Zaprt. Petek 25. maja: Luiza. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Red E. Sobota 26. maja: Zaprt. Nedelja 27. maja: Vrag in Katra. Začetek ob 8. uri zvečer. Izven.

Zahtevajte v vseh javnih lokalih JUTRANJE NOVOSTI!

dikalcev vendar pa se bo izvajal. Ako se protokol ne bo izvedel, bo propadla tudi Srbija, Srbi vodijo danes frankovsko politiko in ne vprašajo mnogo za pravico, temveč za silo.

Mi ostanemo v Zagrebu, da uredimo svojo domovino, ako pa nočemo iti v Beograd je to samo naša politika in naša taktika. Naša taktika mora tudi biti, da kremo v Beograd in da zrušimo vladu. Bosna je pokazala pri volitvah ne srbsko lice, gosp. Jovanović je napravil pogreško, da se Bosne ni spomnil. In ravno radi Bosne ne bo prišlo do sporazuma. Tudi Dalmacija ni v protokolu omenjena. Jovanović ni govoril resnice, ni govoril svobodno radi dvora, radi ozirov na radikalno stranko in napram Pašću. Pašić se nima jasnega pojma, kaj hoče s sporazumom. Ta govor priča o tem, da Beograd ne pozna zagrebških razmer. Jovanović nas je zadovoljil v toliko, kolikor se ni strinjal s tem, kar je govoril Pribičević. Republikanski pokret je elementarni, naravni, zgodovinski pojav, ki se je pripravil 1000 let in se ni sedaj še pojavil. V Hrvatski je sedaj vse slabše, nego je bilo. V Beogradu ne razumemo besede sodelovanja, oni hočejo samo podreditve. Mi smo kulturni narod, oni so nekulturni. Mi smo pacifisti, oni so militaristi. Mi smo narod z veliko zgodovino in veliko sedanostjo. V svojem programu imajo, da hočejo daviti, vprašati pa se je treba, kaj bo potem. Mi Hrvati hočemo sporazum, sporazum nam ni samo taktika, marveč politika. Pašićev sporazum je samo taktika, pa tudi to je dobro, v kolikor velja. Do volitev mora priti, in ob tej priliki do jasnih pojmov. V nasprotjem slučaju, jih bomo izzvali, tako da bo tudi za Srbe sporazum politika, ne samo taktika.

Evropske države — je nadaljeval g. Radič — se delijo v dva tabora: militarističnega in pacifičnega. Miroljubno politiko vodi Anglija in Italija, militaristično pa Francija. Če bi hotela iti Srbija s Francijo, jo nočemo podpirati. Povsod se ori pesem človečanstva. Pravzaprav je republika že tu in nikdo ne more spremiti Hrvatov. Zivela republika! Zivela glavni grad Zagreb...

Sokolski vestnik. Otvoritev dr. Tavčarjevega Sokolskega doma v Gorenji vasi.

V nedeljo se je vršila svečana otvoritev dr. Tavčarjevega Sokolskega doma v Gorenji vasi. Slavnostne otvoritve so se udeležila sokolska društva iz Ljubljane, Viča, Ježice, Medvod, Škofje Loke, Kranja, Železnikov, Žir, Radovljice in Trzica ter mnogo sokolsko mislečega občinstva.

Pred rojstno hišo pokojnega dr. Ivana Tavčarja so sprejeli domači Sokoli goste, in se strnili v en sam veliki sprevod. Predno se izvrši otvoritev Sokolskega doma, hočejo Sokoli počastiti pepel moža, ki je prvi razširil sokolsko misel v teh krajih in ki je toliko storil za svoj narod. Sprevod je odšel s praporom na griček, kjer počiva nepozabni dr. Ivan Tavčar.

Vsi navzoči so odkritih glav poslušali govor domačina-Sokola Jožeta Perka, ki je omenil vse neprecenljive zasluge pokojnika za razvoj sokolske ideje na tej območji točki. Z besedami: »Naj živi med nami Tvoj duh!« je končal Perko svoj govor ter položil sveč venci na grob.

Za njim je govoril podstarosta JSS E. Gangl, ki je v toplih besedah naglašal zasluge velikega pokojnika za naš narod in za sokolsko idejo posebej ter izrazil globoko hvalečnost, ki mu je dolgujemo. S trikratnim »Zdravo« so se poslovili Sokoli od pokojnega staroste ter odšli, da širijo njegove ideje.

Na domu pokojnega dr. Ivana Tavčarja je goste ljubezljivo sprejela pokojnikova vdova gospa Franja Tavčarjeva, ki jim je razkazala zanimivosti njegovega poslednjega bivališča. Med navzočimi je bila tudi posebna deputacija Sokolstva, obstoječa iz bratov Greglja, Bajželja, Kajzelja, Sajovica in dr. Kraljeva.

Od dr. Tavčarjevega domovja so odšli Sokoli proti Poljanam. Pred šola v Poljanah je stal slavolok z napisom: »Sprejmite naše bratske pozdrave, ki vam je blaginja, moč in veličina nedeljiva naše domovine prvi ukaz.« Tu je goste pozdravil starosta domačega Sokola brat Perko, ki se je spominjal zgodovinskih zaslug dr. Ivana Tavčarja za Sokolstvo v Poljanski dolini, kakor tudi zaslug in delovanja dragih sokolskih borcev. Z navdušenim »Zdravo« je končal starosta Perko svoj pozdravni govor kakor se je razvil veličasten sprevod z jezdecji Sokoli in domačimi fanti v narodni noši, z župnišni praporom in člani starešinstva, ter odkorakal proti Gorenji vasi. Prebivalstvo je Sokole povsod navdušeno pozdravljalo. V Gorenji vasi so sprevod sprejeli z godbo Sokola Ljubljana II. na čelu domači Sokoli in Sokolice ter številni naraščaj. Obe sokolski trumli sta se združili v veličasten sprevod, ki je odšel proti novemu domu. Ta je z balkona pozdrvil goste starosta brat Perko, ki je poudarjal zasluge in žrtve domačinov, ki so omogočile zgradbo tako krasnega doma Sokola. Govornik je dalje sporočil sklep odbora sokolskega društva Gorenja vas-Poljane, naj bo novi dom posvečen sokolskemu prvaku ter nositelju narodne in narodne misli dr. Ivanu Tavčarju. Vsi navzoči so pokojnika počastili s »Slava«-klicem. Svoj govor je končal s pozdravom navzočih gospod dr. Tavčarjevi, članom starešinstva ter poslal pozdrave tudi prvaku Sokolstva dr. Ravnljarju in dr. Murniku.

V imenu gostov se je na pozdrav zahvalil starosta Sokola v Kranju, dr. Semrov, ki je poudarjal pomen tega zgodovinskega dne ter predlagal udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju Aleksandru.

Podstarosta brat Dolinar je poudarjal težko in važno nalogo Sokolstva ob naših mejah ter nato izročil ključec od doma bratu Severju, ki je svečano obljubil, da bo čuval dom in pazil, da bo vedno služil izključno idejam duševnega in fizičnega napredka.

Nato so Sokoli zapeli »Hej Slovani«, nakar je upravitelj otvoril vrata doma, enonadstropne, zelo priključne zgradbe. Nad izobešeno sliko dr. Tavčarja je napis: »Sokolski dom dr. Ivana Tavčarja«. Ob strani je telovadišče, pred domom pa prostor za veselice. Popoldne se je vršila javna telovadba in pa ljudska veselica, ki sta obe prav lepo uspeli, zlasti še zato, ker je bila udeležba nenadejano številna.

Dnevne novosti.

— **Učiteljski dopusti.** Prosvedno ministrstvo je odredilo, da morajo prosilci za dopust navesti, koliko let že služujejo in koliko časa so imeli v tem času dopust. — Tako sestavljene prošnje morajo poslati potom nadzornikov na višjo oblast. Nadzorniki priložijo svoje mnenje o možnosti dopusta.

— **Proti odkupljanju zasebnih zgradb.** Uprava Udruženja inženirjev in arhitektov SHS je predložila vladi spomenico, v kateri navaja razloge proti odkupljanju zasebnih zgradb od strani države.

— **Mednarodni gozdarski kongres.** Kot naš delegat obišče mednarodni kongres gozdarjev, ki se vrši 25. t. m. v Parizu. Miodrag Stamenković, načelnik ministrstva za šume in rude.

— **Sprejem gojencev v artiljerijsko podoficirsko šolo.** V vojnem ministrstvu leži odlok, glasom katerega bo sprejeto v bodočem letu v artiljerijsko podoficirsko šolo 400 gojencev.

— **Prošnje za vsprejem v državno blagajniško davčno šolo v Novem Sadu.** V Novem Sadu se je ustanovila državna blagajniško-poreziška šola, v svrhu pouka v blagajniško-davčni stroki, v katero so sprejemajo moški (v slučaju pomanjkanja tudi ženski) kandidati, ki so izvršili najmanj šest razredov srednje šole (gimnazije ali realke). Prošnje je vložiti do 10. julija. — Reflektanti naj se osebno zglase v predsedstvenih pisarni finančne delegacije, kjer določijo potrebna pogoja. Važno je, da sira-mašni kandidati določijo državne blagajne podpore v znesku 800 dinarjev, ki se bo po morala vrniti v osmih letih in sicer od dneva, ko stopi v državno službo.

— **Razpis službe.** Pri mestnem magistratu ljubljanskem (računski oddelek) je takoj popolniti mestočasno pomožno uradnico. Od prosilcev se zahteva, da so popolnoma izveščane v računskih poslih, stoplepisu in stenografiji. Prošnje je vlagati do 26. t. m. pri magistratnem predsedstvu. — (Razpis v Uradnem listu št. 48 z dne 18. maja 1923.)

— **Ravnateljstvo Državnega zdravilišča v Rogaski Slatini** nas naproša, da objavimo sledeče pojasnilo: Z ozirom na vprašanja, katera prihajajo na nas glede sanatorija, inseriranega po časopisih od g. Pečnika izjavljamo, da ta nameravani sanatorij, ki danes sploh še ne obstoji, z državnim zdraviliščem nima nobene zveze.

— **Promocija.** Na Karlovi univerzi v Pragi je 12. t. m. promoviral za doktorja vsega zdravilstva g. Jože Benčan iz Planine pri Raketu.

— **Brašlavski trgovski akademiki v Ljubljani.** V soboto, dne 19. t. m., je prispele v Ljubljano 20 trgovskih akademikov iz Bratislave. Ze na kolodvoru jim je pripravil prisrčen sprejem tukajšnji Klub trg. akademikov, ki je skoro polnoštevilno pričakoval svoje tovariše iz Češke. Komaj so češki gostje stopili iz vlaka, im je zadonela nasprotni slovenska pesem »Slovnan na dan«, ki jo je brezhibno in navdušeno zapel znani dijaški oktet »Milan«. Iz kolodvorja so se podali Čehoslovaki s svojimi ljubljanskimi tovariši in tovaršicami v restavracijo Zvezda, kjer jim je že čakala večerja. Pro-mocijska jim je dal na razpolago mestni magistrat v licejski telovadnici, za kar mu naj bo prisrčna zahvala, saj je bil menda ravno g. Jančigaj edini, ki je pokazal razumevanje za dostojen sprejem češkoslovaškega trgovskega naraščaja v Ljubljani. V nedeljo so si Čehi ogledali vse zanimivosti mesta. Opoldne jim je priredil Klub trg. akademikov slavnostni obed v restavraciji Mrak. Tu je pozdravil češke goste v imenu Kluba njegov predsednik g. F. Toš, ki je v svojem govoru naglašal potrebo medsebojne bratske ljubezni in napil srečni vse-slovenski bodočnosti. V imenu ravnateljstva ljubljanske trgovske akademije je govoril g. profesor Juvančič, ki je v ubranih besedah naglašal pomen tega obiska tudi na našem narodno-gospodarskem polju. Odgovoril je g. prof. Jukl, zahvalivši se za tako ljubezni sprejem, ki ga niso bili deležni še nikjer, da so prepotovali že vso Jugoslavijo in celo Gorenjo Italijo. Govoril je g. prof. F. Sič, ki je v lepi češčini pozdravil Čehoslovake v imenu vsega profesorskega zbora trg. akademije v Ljubljani. V imenu češkoslovaške dijaštva je govoril dijak Farkaš. — V ponedeljek opoldne smo sprejeli svoje mile brate na kolodvor, kjer je mnogo ljubljanske publike bila priča prisrčnemu slovesu. Zadonela je himna »Hej Slovani in vlak nam je izginil izpred oči«.

— **Češkoslovaški dijaki v Beogradu.** Te dni je obiskala Beograd skupina češkoslovaških dijakov ter dijakinj. V Beogradu so ostali samo en dan in so bili gostje Feri-alnega Saveza. Drugi dan so odpotovali v Sarajevo ter od tam v Dalmacijo.

— **Zvižanje pristojnih na beograjski univerzi.** Glasom razpisa generalne direktije posrednih davkov, je rektorat zvišal vse izpitne pristojbine za tristo odstotkov.

— **Iz Uradnega lista.** Uradni list št. 49 prinaša pravilnik o poslovanju oddelkov za računovodstvo in finance pri generalni direktiji državnih železnic in oblastnih direktij državnih železnic.

— **Ptuj, Orjuna in Nemci.** Iz Ptujja smo prejeli nastopno poročilo: Na binokšno soboto je priredilo nemško ptujsko pevsko društvo koncert v proslavo družtvene 60-letnice. Koncerta so se udeležili ptujski Nemci, pa tudi nekaj Nemcev iz Maribora je prišlo in trije nemški poslanci. Prihod poslancev je dal očitno ptujski Orjuni povod, da je pozvala akcijske čete iz Maribora na pomoč. S popoldanskim in večernim vlakom je dospelo okoli 60 Orjunašev, ki so se razvrstili s ptujskimi Orjunaši vred v spredov po mestu. Sprejeto se je izvršilo brez vsakega incidenta, ako abstrahiramo od urubesnega klicanja in vpitja. O polnoči pa se je Orjuna razvrstila na prostoru pred Društvenim domom, kjer se je vršilo po koncertu komers. ter zagotovilo navzočemu predstojniku ukrajnega glavarstva, da se ne bo Nemcem niti las na glavi skrivilo, ako takoj zapustijo Društveni dom. Ko so pa Nemci odhajali, so začeli Orjunašev metati kamenje čez orožniški kordon in en kamen je zadel nemškega poslanca Schauerja tako nesrečno v desno senco, da se je takoj onesveščil zgrudil na tla in da so ga morali tovariši odnesti v hotel. Pozneje, pred odhodom ponočnega brozvalca, je prišlo tudi na ptujski postaji do manjših pretepov med Orjunaši in Nemci. S tem nastopom Orjuna smo Slovenci seveda jako veliko pridobili na ugledu, Nemci so iz Ptujja izgubili in Ptuj bo pri prihodnjih volitvah gotovo čisto slovensko volilni Pameči Pameči.

— **Ptujski incident.** Dogodke v Ptujju na binokšno soboto s pristojne strani opisuje-jako takole: Pred nekako enim mesecem je »Männergesangsverein« v Ptujju prosil ob-lastnega dovoljenja za proslavo svoje 60-letnice. Društvo je od oblasti to dovo-ljenje tudi dobilo pod pogojem, da ne pride do kakih nacionalnih manifestacij. Na to-zadevno vprašanje pri »Orjuna« so Nemci dobili zagotovilo, da »Orjuna« čisto umetni-ske prireditve ne bo motila. Začeli so torej razpošiljati povabila. Ker so bila vabila samo nemška, so se ljudje nad tem spodbujali, naka so bila izdana vabila v slovenskem in nemškem jeziku. Na dan pred slavnostjo je »Orjuna« izvedela, da se prireditve ude-leže tudi nemški poslanci, »Orjuna« je se-daj bržkone mislila, da bi moglo priti do nacionalnih manifestacij in je zato odpos-la svojo akcijsko četo iz Maribora, ki je v Ptujju prišla v teko popoldneva in večera. Medtem se je prireditve začela in so ji pri-sostvovali tudi pripadniki »Orjuna«. Nekako do polnoči je vladal popoln mir in red. Le enemu delu »Orjuna«, ki je bil oborožen s palicami, je bil vrstje zabranjen. Opolnoči so se člani »Orjuna« pred družtveno hišo postavili v vrsto in zahtevali konec komer-cer. Med njimi im med družtveno hišo je ob-lastvo postavilo kordon stražnikov in orožnikov, ki so imeli nalogo, preprečiti kake spore med Nemci, ki so med tem od-hajali, in med člani »Orjuna«. Nenadoma je bil proti Nemcem vržen kamen, ki je po-slanca Schauerja zadel v glavo s tako silo, da je popolnoma onesveščil padel na tla. G. Schauerja so spravili v hotel »Osterber-ger«. Rana kljub temu najbrže ne bo težka, ker si je g. Schauer že drugi dan zopet opomogel. »Orjuna« je na to odkorakala na kolodvor, da se odpelje v Maribor. Pri tem je došlo še do manjših spopadov. Večji del udeležencev slavnostnega komer-cer je šele naslednji dan odpotoval iz Ptujja. Po drugih nezajmčenih vesteh, je rana poslanca Schauerja imela za posledico težke kom-plicacije, tako, da je moral Schauer med svojim transportom na avtomobilu v Celje zaradi svolega stanja v Poljčanah prekiniti vožnjo.

— **Feri-alni Savez** je imel na binokšno ponedeljek opoldne v poslopiju drž. realke svoj IV. pokrajinski zbor za Slovenijo. — Navzočih je bilo 18 zastopnikov Podružnic Fer. Saveza, nekateri z dvema glasovoma. Prvič so bile zastopane tudi učiteljske podružnice F. S. Ugovotilo se je, da ima pokr. poverjenstvo za Slovenijo v svojem območju okoli 1700 članov, od katerih jih bo nad 600 potovalo. Potovali bodo tako dijaki kot učitelji letos na Dačko legitimacijo, ki velja za četrtinsko vožnjo po državnih železnicah. Druge vozne in poštne olajšave bo do popisane v »Popisu Fer. olajšav«, ki ga dobe samo ferialci-potovalci. Ta »Popis« bo edino javljana legitimacija F. S. na potovanja. Celjska podružnica F. S. bo ustanovila kolonijo P. S. v Kočbekovi koči, ljubljanska podružnica pa kolonijo ob Bohinjskem jezeru. K tej zadnji prispevajo vse slovenske podružnice F. S. Dobrotvorov je v Sloveniji od sedaj 480, kar je za gostoljubni slovenski narod mnogo premalo. Določil se je nastop na III. kongresu F. S., ki bo v Beogradu 17. in 18. julija. Sledejče se je izvršilo pokrajinski poverjenik F. S. iz Slovenije, ki je ostal isti kot lani: osmo-šolec Viktor Maček, njegovim namestnikom pa je bil izvoljen učitelj Viktor Pirnat iz Novega mesta.

— **Umrl je v ponedeljek** v deželni bolnici v Ljubljani g. Ivan Zamljen, star šele 23 let iz ugledne narodne rodbine Zamljen-ov. Podlegel je poskodbam, ki jih je do-bil pred par dnevi pri avtomobilni nesreči. Pokojnik je bil obče znana oseba, zelo priljubljen, požrtvovalen narodni delavec in agilen Sokol. N. v m. p!

— **Povožen.** Lipčar Artenia, sin kroja-škega pomočnika je bil pred Mestnim domom od neznanega kolezarja povožen. Zamobil je težke poskodbe na glavi. Pripeljali so ga v bolnico.

— **Žrtvi vlačje granate.** Sin monterja mestne elektrarne 15 letni Albin Indof in pa kleparjev sin 11 letni Bogomil Porenta, sta našla 21. maja na Golovcu vlačjo grana-to. Nesla sta jo domov, pritrčila jo v pri-moža in hotela razbiti. Pri tem nevarnem, neprevidnem poslu je granata razpočila, pri čemer sta dobila oba dečka strašne pos-kodbe. Eden je ostal takoj mrtve, Porenta pa je umrl ob 12. uri ponoči v bolnici. Na istem mestu na Golovcu je našla preisko-valna komisija še eno nerazstreljeno grana-to.

— **Žrtvi poklica.** Stražnika železniške-ga skladišča v Zalogu Antona Mezeza so napadli nočni vlomilci. Strajalo se je na obeh straneh. Meze je ranil enega napadal-cer, katerega pa so tovariši odnesli, sam pa je dobil smrtonovaren strel v trebuh.

— **Nesreča s staro puško.** Gorenc Mi-ha, hlapec pri Francu Grad, posestniku v Petelinjah je streljal z neko staro puško, katero mu je vsled zastarela naboja raz-neslo. Kosci železa so mu prileteli v glavo in desno roko, vsled česar je moral iskati pomoči v bolnici.

— **Obstreljen od obmejne straže** je bil 23 letni sin posestnika iz Dan pri Logatcu Janez Kotnik, ko je spremljal nekoga pri-jatelja čez mejo. Ko se je vračal domov, je nenadoma počil strel in kroglica je zade-la fanta v glavo ter ga močno ranila. Pri-peljal je bil v ljubljansko bolnico. Upati je, da okreva.

— **Vlom v železniške vagon.** V nede-ljo po polnoči je vlomila cela tolpa vlomil-cer v železniške vagona v Zalogu. Na stra-ži pa so bili trije železniški čuvaji, kateri so tolpo zasačili. Železniški čuvaj Meze Anton je že zgrabil enega izmed vlomil-cer, ko nenadoma počil od zadaj strel. Meze je bil zadet od kroglice v prsa, naka se je zgrudil v nezavest, vlomilci pa so nato po-begnili brez vsakega plana. Meze se zdravi v ljubljanski bolnici. Upati je, da okreva.

— **Samomor.** Iz neznanega vzroka si je pogljal kroglico iz revolverja v glavo strojnič trboveljskega rudnika Ivan Močiv-nik. Ostal pa ni na mestu mrtve, vsled čer-sar so ga peljali v ljubljansko bolnico, a preden so dospeli tja, je že izdihnil. Nato pa so ga oddali v mrtvašnico k sv. Kristo-fu.

— **Konj ga je udaril.** Zumberger Anto-na — hišarja iz Lanišč pri Grosupljem je konj posestnika Ivana Trtnika tako močno udaril s kopitom po glavi, da mu je prebil črepično, vsled česar se je moral podati v bolnico.

— **Nesreča s pištolo.** Žužek Antona, — sia posestnika iz Vel. Laše pri Kočevju je po neprevidnosti ustrelil s pištolo v oko posestnikov sin Josip Hočevnar. Moral je iskati pomoči v bolnici.

— **Celjske novosti.** Binokšno pra-zniki so pri nas lepo potekali. Pohiteli smo na deželo in na planine, da se navžimo svežega pomladanskega zraka ter v prosti naravi pozabimo vsakdanje skrbi. — SNEG je padel v noči od petka na soboto po višjih hrihkih okrog Celja. Nenavaden slučaj za ta čas. — Celjski mesarji za praznike niso preskrbeli mnogo mesa. Priljubljenost je posebno mesa boljših vrst. Kar pa ga je bilo dobilo, so bile cene istemu zelo visoke. — V zadnji seji občinskega sveta je bil sprejet vo-dovodni red za mesto Celje, ki je razdeljen v tri dele. Prvi del obravnava splošne do-ložbe glede napeljave vodovoda do pose-stva in na posestvu samem ter o pravica-h in dolžnostih mestne občine do odjemalca in obratno. V drugem delu so natančni predpisi v tehnični izvršitvi zasebnih vo-dovodov, iz kakšnega materiala smejo biti cevi, kako debele, kje ventili, kje sploh cela vodovodna naprava. Tretji del določuje ce-ne za dobavo vode, ki so začasno sledeče: Vodarina v mestni občini znaša 12, v oko-lici Celja 16 odstotkov. Pri javnih poslopih se določa pristojbina pavšalno.

— **Mariborske vesti.** — Za tukajšnje »Protituberkulozno ligo« je v svojem uradnem potovanju po Prekmurju nabral finančni tajnik dr. Pavlič 1745 dinar-jev, ki jih je izročil ligi. Dobro bi bilo, da bi plemenito delo dr. Pavliča našlo mnogo posnemalcev, zlasti ker P. T. L. s svojimi prejemki, ki nikakor ne dosegajo rednih iz-datkov, nujno potrebuje najkrajšeje pod-pore. — Tukajšnji orožniški povelj-nik Hinko Sabothy je povišan v čin oro-žniškega podpolkovnika. — Po vesteh, ki se tukaj širijo, bo o znanem nočnem na-padu na Cirilovo tiskarno raz-pravljala porota. — V petek, dne 25. t. m. se vrši seja mestnega občinske-ga sveta, na kateri se bo nadaljeval dnevni red zadnje seje. — Glasbena Matica« priredi v soboto, 2. junija kon-cert z izbranimi sporedom. Kot solista nastopita tudi gđ. Slavica Mezgečeva in ba-ritonist Govorov iz Kijeve. Pevec je uslu-žen pri naši obmejni straži v St. Ilju. — Naš umetniški klub »Grohar« se pridno giblje. Ob navzočnosti odbora in delegatov ljubljanskega kluba »Vesna« je v nedeljo popoldne otvoril župan Grčar VII. umetno-stno razstavo. Priredili so jo pod »Grohar-jevim« okriljem ljubljanski umetniki, ki se zbirajo v klubu »Vesna«. Razstava je la-ko okusno aranžirana in nudi lepo število umetnič ter zanimiv vpogled v delavnico naših umetnikov. Razstavo si je mogoče ogledati vsak dan od 10 do 13 in od 15 do 18 ure, od nedeljah pa od 9 do 14 ure. Vstopnina znaša za osebo 5 dinarjev, za dlake in vojake pa 2 dinarja. Poset razstave pri-proročamo vsakemu prav toplo. — Pomo-žnemu delavcu Ivanu Saleju je te dni, med-tem ko je po obedu malo zadremal na klo-pi v mestnem vrtu, ukradel neznanec delavsko knjižico in 600 kron v gotovini. — Zaradi poškodovanja tuje lastnine je bila proti gospej Leopoldini S. vložena ovadba na mestni magistrat. Pozabila je namreč, da ni v lastnem vrtu, in je trgala cvetje ter lomila vejice. — Meseca av-gusta lanskega leta je uslužbenec Splošne stavbene družbe Rudolf Skrogar pone-vertil svojem delodajalcu okrog 14.800 kron, ki jih je prejel za izplačanje mezd in izgubil s tem zneskom neznanu kam. Ko pa se je te dni pojavil v Mariboru, ga je po-litica preljela in ga je izročila sodišču. — Franc Avgustin je dobil od svojega delo-dajalca za praznike tako množno božje kapljice, da je prav pošteno natrkan meril celo in večkrat poljubil tudi zemljo. Pri svoji čudni telovadbi se je tako pobil, da se je moral zateči na rešilno postajo za zdravniško pomoč.

— **Mariborske vesti.** — Za tukajšnje »Protituberkulozno ligo« je v svojem uradnem potovanju po Prekmurju nabral finančni tajnik dr. Pavlič 1745 dinar-jev, ki jih je izročil ligi. Dobro bi bilo, da bi plemenito delo dr. Pavliča našlo mnogo posnemalcev, zlasti ker P. T. L. s svojimi prejemki, ki nikakor ne dosegajo rednih iz-datkov, nujno potrebuje najkrajšeje pod-pore. — Tukajšnji orožniški povelj-nik Hinko Sabothy je povišan v čin oro-žniškega podpolkovnika. — Po vesteh, ki se tukaj širijo, bo o znanem nočnem na-padu na Cirilovo tiskarno raz-pravljala porota. — V petek, dne 25. t. m. se vrši seja mestnega občinske-ga sveta, na kateri se bo nadaljeval dnevni red zadnje seje. — Glasbena Matica« priredi v soboto, 2. junija kon-cert z izbranimi sporedom. Kot solista nastopita tudi gđ. Slavica Mezgečeva in ba-ritonist Govorov iz Kijeve. Pevec je uslu-žen pri naši obmejni straži v St. Ilju. — Naš umetniški klub »Grohar« se pridno giblje. Ob navzočnosti odbora in delegatov ljubljanskega kluba »Vesna« je v nedeljo popoldne otvoril župan Grčar VII. umetno-stno razstavo. Priredili so jo pod »Grohar-jevim« okriljem ljubljanski umetniki, ki se zbirajo v klubu »Vesna«. Razstava je la-ko okusno aranžirana in nudi lepo število umetnič ter zanimiv vpogled v delavnico naših umetnikov. Razstavo si je mogoče ogledati vsak dan od 10 do 13 in od 15 do 18 ure, od nedeljah pa od 9 do 14 ure. Vstopnina znaša za osebo 5 dinarjev, za dlake in vojake pa 2 dinarja. Poset razstave pri-proročamo vsakemu prav toplo. — Pomo-žnemu delavcu Ivanu Saleju je te dni, med-tem ko je po obedu malo zadremal na klo-pi v mestnem vrtu, ukradel neznanec delavsko knjižico in 600 kron v gotovini. — Zaradi poškodovanja tuje lastnine je bila proti gospej Leopoldini S. vložena ovadba na mestni magistrat. Pozabila je namreč, da ni v lastnem vrtu, in je trgala cvetje ter lomila vejice. — Meseca av-gusta lanskega leta je uslužbenec Splošne stavbene družbe Rudolf Skrogar pone-vertil svojem delodajalcu okrog 14.800 kron, ki jih je prejel za izplačanje mezd in izgubil s tem zneskom neznanu kam. Ko pa se je te dni pojavil v Mariboru, ga je po-litica preljela in ga je izročila sodišču. — Franc Avgustin je dobil od svojega delo-dajalca za praznike tako množno božje kapljice, da je prav pošteno natrkan meril celo in večkrat poljubil tudi zemljo. Pri svoji čudni telovadbi se je tako pobil, da se je moral zateči na rešilno postajo za zdravniško pomoč.

— **Šušva v Dalmaciji.** Dalmatinski listi poročajo, da vlada v nekaterih krajih veli-ka šušva, ki grozi uničiti vse prideleke, ki so v Dalmaciji itak zelo pišči. Poročila iz Vo-jvodine pa so zelo ugodna. Ljudje so mne-ja, da je nevarnost suše vsled zadnjih na-livov zanekrat odstranjena.

— **Nenavadno vabilo.** Te dni so dobili prijatelji novosadskega veleindustrijalca Ni-količa uljudno vabilo na njegov pogreb. V vabilu je pripomnil, da se hoče usmrtili, ker ga je zapustila žena z otrokom. Vsi so smatrali to za navadno šalo, dokler ga ni-še te dni res našli mrtvega v njegovem stanovanju.

— **Premestitev sarajevske podoficirske šole.** Dne 16. t. m. se je preselila v Beograd II. podoficirska šola v Sarajevu. Sarajev-ska šola se namreč ukine. Občinstvo je go-jencev priredilo lepo odhodnico.

— **Arpadov spomenik v Zemunu.** Madžari so na vse mogoče načine trudili, da bi plačali čim manjšo odškodnino. Radni tega so napravili seznam vseh vrednostnih predmetov, ki so padli kot plen v roke naših vojski. Zadnji čas je predložila Madžar-ska reparacijski komisiji, da se vracuna tu-di Arpadov spomenik, ki se nahaja v Zemunu. Spomenik so cenili na 470 tisoč zlatih kron. Naša vlada pa je odgovorila, da ga lahko v določenem času odnesejo.

— **Čevlje kupujte od domačih tovarn** tvrdke Peter Kozina & Ko., z znamko Pe-ko, ker so isti priznani najboljši in najce-njejši. Glavna zaloga na drobno in debelo v Ljubljani, Breg 20 in Aleksandrova cesta 1.

— **Čevlje kupujte od domačih tovarn** tvrdke Peter Kozina & Ko., z znamko Pe-ko, ker so isti priznani najboljši in najce-njejši. Glavna zaloga na drobno in debelo v Ljubljani, Breg 20 in Aleksandrova cesta 1.

— **Čevlje kupujte od domačih tovarn** tvrdke Peter Kozina & Ko., z znamko Pe-ko, ker so isti priznani najboljši in najce-njejši. Glavna zaloga na drobno in debelo v Ljubljani, Breg 20 in Aleksandrova cesta 1.

— **Čevlje kupujte od domačih tovarn** tvrdke Peter Kozina & Ko., z znamko Pe-ko, ker so isti priznani najboljši in najce-njejši. Glavna zaloga na drobno in debelo v Ljubljani, Breg 20 in Aleksandrova cesta 1.

— **Čevlje kupujte od domačih tovarn** tvrdke Peter Kozina & Ko., z znamko Pe-ko, ker so isti priznani najboljši in najce-njejši. Glavna zaloga na drobno in debelo v Ljubljani, Breg 20 in Aleksandrova cesta 1.

— **Čevlje kupujte od domačih tovarn** tvrdke Peter Kozina & Ko., z znamko Pe-ko, ker so isti priznani najboljši in najce-njejši. Glavna zaloga na drobno in debelo v Ljubljani, Breg 20 in Aleksandrova cesta 1.

— **Čevlje kupujte od domačih tovarn** tvrdke Peter Kozina & Ko., z znamko Pe-ko, ker so isti priznani najboljši in najce-njejši. Glavna zaloga na drobno in debelo v Ljubljani, Breg 20 in Aleksandrova cesta 1.

— **Čevlje kupujte od domačih tovarn** tvrdke Peter Kozina & Ko., z znamko Pe-ko, ker so isti priznani najboljši in najce-njejši. Glavna zaloga na drobno in debelo v Ljubljani, Breg 20 in Aleksandrova cesta 1.

— **Čevlje kupujte od domačih tovarn** tvrdke Peter Kozina & Ko., z znamko Pe-ko, ker so isti priznani najboljši in najce-njejši. Glavna zaloga na drobno in debelo v Ljubljani, Breg 20 in Aleksandrova cesta 1.

— **Čevlje kupujte od domačih tovarn** tvrdke Peter Kozina & Ko., z znamko Pe-ko, ker so isti priznani najboljši in najce-njejši. Glavna zaloga na drobno in debelo v Ljubljani, Breg 20 in Aleksandrova cesta 1.

— **Čevlje kupujte od domačih tovarn** tvrdke Peter Kozina & Ko., z znamko Pe-ko, ker so isti priznani najboljši in najce-njejši. Glavna zaloga na drobno in debelo v Ljubljani, Breg 20 in Aleksandrova cesta 1.

— **Čevlje kupujte od domačih tovarn** tvrdke Peter Kozina & Ko., z znamko Pe-ko, ker so isti priznani najboljši in najce-njejši. Glavna zaloga na drobno in debelo v Ljubljani, Breg 20 in Aleksandrova cesta 1.

— **Čevlje kupujte od domačih tovarn** tvrdke Peter Kozina & Ko., z znamko Pe-ko, ker so isti priznani najboljši in najce-njejši. Glavna zaloga na drobno in debelo v Ljubljani, Breg 20 in Aleksandrova cesta 1.

Novosti iz Primorske.

— **Koncert »Zveze učiteljskih dru-štvev«.** Kakor smo že poročali, se je vršil v nedeljo koncert omenjenega društva na Kontovelju pri Trstu. Poročila pravijo, da je koncert krasno uspel. Poleg domačega prebivalstva, so sn koncerta udeležili tudi številni Italijani, med njimi italijanski skla-datelj Smareglia. Zbor in voditelj Kumar, so bili predmet številnih čestitk ter prisr-čnih ovacij. Udeležba je bila naravnost ogromna, kar je popolnoma razumljivo, ako pomislimo, da imajo naši kulturni rojaki tako malo prilike, da bi se naslajali na lepi slovenski pesmi.

— **Proslava postojnske jame.** Proslava stoletnice postojnske jame je baje jako lepo izpadla. Ta dan je prišlo v Postojno nad 8000 tujcev, ki so se divili lepoti sloven-skega kraja.

— **Smrtna kosa.** V Grabovem so v petek pokopali zaslužnega narodnega de-lavca župnika Kokočarja, ki ga vsi Pri-morci dobro poznajo. Nagrobno mu je zapel iz domačih pevcev in njegovih ne-kdajšnjih učencev improvizirani pevski zbor. Gorčičani ga bodo ohranili v blagem spominu.

— **Čuvalna družba v Trstu — okra-dena.** Kakor v posmeh javni varnosti, so se te dni spravili drzni tatovi na tržaško ču-valno družbo. Prevrali so blagajno in od-nesli vse, kar se jim je zdelo nekaj vredno. Blagajna je oškodovana za 5000 lir. Tatovi so se jako oprezno odstranili.

Sport in turiztika.

LJUBLJANA.

Stafeten tek skozi Ljubljano.

S. K. Primorje si pribori kot zmagovalce že drugič pokal »Jutra«.

Na Binokšno ponedeljek se je vršil ob 11. uri ob navzočnosti mnogobrojnega občinstva in z velikanskim zanimanjem pričakovano stafeten tek skozi Ljubljano. Navdve efektno in sigurno zmago je odneslo moštvo S. K. Primorja, ki je nastopilo v sestavi: Korošec, Slamčič, Strenar, Stare, Bettini, Valtrič, Lah, Perpar. Vsled slabe predaje pri prvi etapi se Primorje nekoliko zamudi, toda v drugi etapi se prevzame vodstvo ter od etape do etape zvišuje razmah po-sebno izdatno v šesti etapi, ko Valtrič kar podvoji od Starca in Bettinija doprinešen razmah tako, da doseže Perpar cilj v lepeh minih brez vsakega napora ca 60 metrov pred Vidmarjem (Ilirija), kateremu sledi Kregelj (Jadrani), Cas 447.1 je za progo 2210 m zelo lep in je zboljšan od lanskega za celih 13 sekund. Po teku so vsa tri sta-fetna moštva z zmagovalno stafeto Primor-ja na čelu tekla v stilnem teku do Narodne-ga doma.

Nogomet.

Beograjski S. K.: Ilirija 2:0 in 2:2. B. S. K. ki je gostoval za Binokšno pra-znike, je nastopil proti Iliriji s 6 rezervami ter vsled tega ni predvedel igre, katero smo videli o priliki njegovega prvega go-stovanja pred 3 leti proti Iliriji. Kljub brez-očju je ostala Ilirija, ki je nastopila brez Oidmajerja in Omara, prvi dan poražena. Toda tudi drugi dan ni mogla doseči zma-ga, akoravno je nastopila kompletna vsled premalo odločnega forwarda, kljub temu, da je mestoma oblegala vrata Beograjska-nov. Sodik g. Ochs.

Amateuro (Dunaj): Primorje 3:1 (1:0). T ponedeljek je odigralo Primorje svojo prvo internacionalno tekmo v Ljubljani in do-seglo zelo časten rezultat. V drugi garnituri Amateurov so bili igralci, kojih imena čisto čitamo v postavi prvega moštva, o-sobito Kock in Večera, ki sta že večkrat na-stopila reprezentativno za Avstrijo in znani bivši Haškovec Zupančič. Gostje so moštvo z izredno tehniko in krasno kombinacijo. V Primorju je bila dobra obramba Bregar-Lovrič z izbornim vratarjem Jančigajem na čelu. V kritski vrsti res dober edino Vran-čič. Napadalna vrsta ni bila na višini. Gost-je, ki so bili v premoči, dosežejo tik pred-pavzo 1 gol. V drugem polčasu dosežejo iz 11 m drugoga, naka Bregar Fr. zabije odjni gol za Primorje. Proti koncu dosežejo Du-našjani še zadnji gol. Sodik g. Ochs.

Ilirija komb.: Slavija 4:1. Ilirija II: Slavija 3:1. Svoboda, Ljubljana: Primorje rez. 5:1

Maribor. Amateuro, Dunaj: Rapid-Maribor 6:3. Amaterji so igrali v nedeljo v Mariboru proti neoficijelni reprezentanci Maribora ter jo brez večjega napora porazili s 6:3 (2:2).

Rapid (Graz): Rapid (Maribor) 3:0 (0:0). Tekma se je vršila v ponedeljek.

Zagreb. V nedeljo: Hašk: Wacker (Dunaj) 2:1. Gradjanski: WAT (Dunaj) 2:2. Ponedeljek: Gradjanski: WAF 3:2, Wacker: Concordia 2:1.

Dunaj. Prvenstvene tekme: Rapid: FAC 3:1, Amateuro: Hertha 4:0. Mednarodne tekme: Hahoah: Phönix (Ludwigshafen) 2:2, WAC: Phönix 4:3, Rapid: I. F. C. Nürnberg 4:0.

Nogometna tekma v Zagrebu in Splitu. Zagreb, 22. maja. (Z) Pri nedeljski nogometni tekmi med »Haškom« in »Wackerjem« je zmagal prvi z 2:0, pri večerajšnji pa je »Concordia« podlegla »Wackerju« z 1:2. Zanimiva je tudi bila nogometna tekma med Gradjanskim in Wafom. V nede-ljo je bila tekma neodloč

Gospodarstvo

INDUSTRIJA.

× **Produkcija sladkorja v Češkoslovaški.** Početkom kampanje so bile cenjene razpoložljive zaloge sladkorja v Češkoslovaški na 5906 ton. Produkcija je znašala 728.045 ton, domači konzum 206.906 ton, izvoz 266.331 ton, tako da je bilo dne 31. marca razpoložljivih 733.951 ton sladkorja.

× **Produkcija sladkorja v Franciji.** Celokupna produkcija sladkorja v Franciji bo znašala po sedanjih cenitvah letos 400 tisoč ton rafiniranega sladkorja, dočim je znašala lanskoletna produkcija samo 278 tisoč ton. Ker potrebuje Francija letno 700 tisoč ton sladkorja, bo morala uvoziti 250 tisoč ton sladkorja. Dosedanje zaloge se enijo na 81.339 ton.

TRGOVINA.

× **Tečaji na novosadski produkti borzi dne 19. maja 1923.** Cene za 100 kg: pšenica bačka 440, ječmen bački 295, oves bački 290, koruza bačka 255, koruza sremška 260, fižol beli novi 500, moka št. 0 650, pšenični otrobi 150.

× **Tečaji na novosadski produkti borzi dne 19. maja 1923.** Cene za 100 kg: pšenica bačka 440, ječmen bački 295, oves bački 290, koruza bačka 255, fižol beli novi 500, moka št. 0 655, pšenični otrobi 150.

× **Vzorčni semenj v Padovi.** V Padovi se vrši vzorčni velesemenj od 1. do 15. junija t. l. Legitimacije, na podlagi katerih je posebnikom velesemna dovoljena znižana vožnja na italijanskih železnicah, dobijo interesi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

× **Bodočnost ruske zunanje trgovine.** Predsednik narodnogospodarskega sveta je objavil na neki seji, da Rusija tudi sedaj ne namerava dovoliti svobode v zunanji trgovini, ki bo ostala še nadalje monopol države. Vzrok je ta, da ruska zunanja trgovina ne more konkurirati z inozemsko ter bi jo vsaka, tudi najmanjša inozemska konkurenca uničila.

KMETIJSTVO.

× **Padanje cen živinski krmi.** Lanskoletna slaba letina je povzročila veliko pomanjkanje sena in živinske krme sploh in vsled tega prav visoke cene vsej živinski krmi. Ker kaže letošnja letina mnogo boljše od lanske, sedaj cene stalno nazadujejo ter se plačuje seno že po 100 do 80 dinarjev za meter.

DAVKI — CARINE.

× **Carinjenje blaga poljske proveniencije.** Do ratifikacije trgovinske pogodbe med našo državo in Poljsko se bo uporabljala na blago poljske proveniencije, ki se uvaža v našo državo, minimalna carinska tarifa.

PROMET.

× **Prodaja anatolske železnice.** Neki konzorcij angleških in švicarskih bank pod vodstvom Rothschilda je kupil od Turčije anatolsko železnico in podaljšek proge do Bardada. Pri tej transakciji bodo udeleženi tudi francoski in italijanski interesi.

DOBAVE.

× **Dobava žice.** V pisarni ekonomskega odelenja ministrstva vojne in mornarice v Beogradu se bo vršila dne 30. maja t. l. ofertalna licitacija glede dobave 53 tisoč kg železne žice za vezanje prešanega sena. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× **Dobava opeke.** Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 4. junija t. l. ofertalna licitacija glede dobave 400.000 komadov žgane opeke. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× **Dobava metelj in mila.** V pisarni smodnišnice v Kamniku se vrši dne 4. junija t. l. ob 11. uri dopoldne druga ofertalna licitacija za dobavo 100 komadov rižnoslannatih metelj št. 4 in 100 kg mila Zlatorog ali Gazela. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× **Prodaja železne strugotine in stare pločevine.** Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 5. junija

t. l. ob 11. uri dopoldne dražba približno 37.000 kg železne strugotine in približno 6.900 kg stare pločevine. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× **Dobava žlicnikov in pločevinastih plomb.** V pisarni smodnišnice v Kamniku se vrši dne 6. junija t. l. ob 11. uri dopoldne druga ofertalna licitacija za dobavo 600 kg žlicnikov št. 20/45 in 100.000 komadov pločevinastih plomb. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× **Dobava gradbenega lesa.** Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 6. junija t. l. ponovna ofertalna licitacija glede dobave gradbenega lesa. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Pisalni stroji itd.

Mehanična delavnica (popravljalnica)

LJUBLJANA

Šelenburgova ulica 6/1.

L. BARAGA.

Glavni urednik: Ivan Potržaj.

Odgovorni urednik: Miha Gaberšek.

Last »Zvezne tiskarne« v Ljubljani.

Janez Nadloga:

Andrej Ternouc,

reljefna karikatura iz minulosti.

(Nadaljevanje.)

»Tako si slišala pri redovnikih?«

»Da, prav tako. Potem sem še kupila si odpuštkov, tudi nate nisem pozabila, seve. Dva škapulirja sem preskrbela si, nekaj relikvij in posebno močno molitev svetega Pahomija. Dejali so očetje, da njena moč bi angele zavržene celo rešila, ako bi znali in moliti mogli to molitev.«

»O, ljubica, kako sem ti hvaležen! Tedaj sem brez bojazni lahko tvoj.«

Vzhičena je Magdalena spravila pod vzgljavje močno molitev, zapahnila vrata in pokropila sobo z blagoslovljeno vodo. Tako zavarovana vzcvetela sama sreča je opolnoči.

III.

Bog, ki usodo našo vodi, nas često pahne v boli in bridkosti, da nam tem slajši se zdijo kratki hipi sreče in radosti. Tako je bilo tudi z mano. Ko sreče sem pijan zatopil v sladke sanje, je s potrojenjo naglico bežala noč in šele jutro me je predramilo iz spanja. Preplašen planil sem pokoncu, a Magdalena me je z objemom priklenila nase:

»Le hrupa ne, moj sladki ljubček!«

Kakor požgano polje, ki pomendrala so ga turških konj kopita, tako docela razdejano je bilo moje srce tisto jutro. Bilo mi je, da bi se skril, razjokal, potem pa vsemu svetu na glas priznal sramoto.

Popolnoma drugačne misli so rojile po glavi Magdalenini, ko se je od strani sklonila k meni ter pravila mi s smehljajočimi očmi:

»Nič se ne boj, vso noč sem skrbno čuvala pri tebi. Ko si zaspal, sem pač hotela parkrat te predramiti, a sanje so ti tako lepo obsevale obraz, da se mi je škoda zdelo jih poditi. Poleg tega, sem mislila, varuje naju lekov moč. Naj spi, moj ljubček.«

»Oh, kaj si storila!«

»Na mojo žalost se je ona samo namuznila.«

»Vse, kar se mi je zdelo potrebno. V kolegiji itak nisi več imel namena iti?«

»Kdo ti je to dejal?«

»No, glej ga, se je nedolžno zavzela Magdalena, »saj si tako sporočil po Poloni!«

»Kdo?«

Magdalena mi je pogladila lase.

»Zakaj se zdaj naenkrat skrivaš, ljubček, ko si tako iskreno prošnje pošiljal k meni po Poloni? Kaj misliš, da bi si bila kdaj drznila pustiti te v bližino svoje nedotaknjene mladosti, da nisi po Poloni mi prisegel zvestobe, ki jo samo smrt razruši?«

Ko sem zaslišal te besede, sem spoznal, da vijeta sva v skrito zanjko ljubica in jaz. V prvem navalu razburjenja sem hotel že povedati dekletu po pravici, kakor sem šele prejšnji dan izvedel, da me ljubi, toda pogled na dekle mi je zastavil glas. Nisem si mogel misliti, da bi se v solzah morale kopati zaradi mene prelepe te oči. Spoznal sem tudi, da bi s tem kakor nalašč šel na roko Poloni ter Deodatu, ki v naščevalnosti skovala sta nečedni ta naklep. Uvidel sem, da jeza, ki vre v po-

hlabljencu že izza tiste ure, ko mu je starka razodela njegovo pokoljenje, buta zdaj obme. Seve, na knežje prsi ne seže njegova roka, zato se je moral zadovoljiti z mojimi.

Kakor sem mislil, se mi je režil zgolj obup nasproti. Magdalenini se je menda zdelo moje premišljevanje predlogo.

»Kaj ti je žal?« je naslonila vroče lice na moje čelo.

»Magdalena, kaj vendar misliš?« sem se zahtekel k laži. »Le zate se bojim.«

Magdalena je bila hipoma zopet vesela:

»Le brez skrbi, moj sladki! Vse sem premislila in vse je že pripravljeno. Ni treba se ti prav ničesar batiti!«

Zaupna jasnost njenega glasu mi je res popolnoma potolažila srce. Iz kolegija sem pobegnil in vrnitve zdaj ni več, to je gotovo, sicer pa se naj zgoti z menoj, kar hoče.

»Kako pozno je že?« sem vprašal.

»Naši so že odšli k rani maši. Mati je potrkala na moje dur, pa sem ji dejala, da se zakasnili tokrat je moj čas in da vso noč nisem zatislila očesa.«

Dekle je bila vsa rdeča, ko mi je šepetaje pravila, kako pretkano je premamila nič hudega slu-tečo mater, jaz pa sem se čudil, kako je sploh mo-goče, da znajo sladka usta njena še lagati.

»Kaj pa sedaj?«

»Sedaj te budi vsaj še malo moj,« me je objela Magdalena tako brezskrbno in iskreno, ko da je bil naju ravno včeraj združil svete cerkve blagoslov. Ko me poljubljala je na čelo in na lica, sem

mislil jaz na Deodata in na Polono. Kako sta neki zdaj vesela, ko jima je tako popolnoma uspelo raz-dreti srečo dveh mladih in brezskrbnih bitij. Le čakaj, ti pokveka knežja, prisegam ti pri petih božjih ranah, da ne prezreš nikdar te moje maščevan-je!

Ko sem tako razpredal svoje črne misli, je jela šepetati Magdalena:

»Vse sem pripravila. Zdej te lepo odvedem pred vrata, kjer boš potrkal, ko ti bom dala zna-menje. Priletna dekla ti odpre, ti pa ji reci, da rad govoril z mestnim bi sodnikom.«

»Kaj ni to igra z ognjem?«

»Ljubezen je dar božji, Bog jo varuje.«

»Tedaj sem tvoji volji pokoren, draga Magda-lena.«

»Tako je prav, življenje moje. Saj veš, da vsa-ka moja misel odšel je samo tebi posvečena. Poslušaj! Očeta danes mi doma in ga ne bo. Šele jutri na večer ga pričakujemo. Ko ti bo dekla pravila vse to, bom prišla jaz kakor slučajno poleg. Ostalo prepusti potlej meni ter delaj, kakor ti bo rekla zdrava pamet.«

Priznati moram, da sem z občudovanjem poslušal iznajdljivo svojo ljubico, poleg pa me je ven-dar bilo strah, ker sem pač mislil, da ima tudi ta vmes svojo roko hudobni Deodat. S skrbjo sem storil, kakor mi je rekla. Previdno me je odpeljala po temnih, zverženih stopnicah. Še predno pa sem mogel se pred vrati prav razgledati, je vrgla ka-menček na cesto.

(Dalje prih.)

Potrki neizmerno žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znan-cem o prebriski izgubi našega ljubljene-za sina in brata, gospoda

Ivan Zamljen

kateri je dne 21. maja ob 5. popoldne po kratki, mukepolni boleznii v 23. letu svoje starosti izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo ob 5. popoldne iz mrtvašnice deželne bolnišnice k Sv. Križu.

Dragega Ivana priporočamo v blag spomin in molitev.

Ljubljana, 22. maja 1923.

Zalujoča rodbina Zamljen.

MALI OGLASI:

Cena oglasom do 20 besed Din 5.—; vsaka nedeljna beseda 25 para, z davčino vred.

Službo
kakega sluga v banki ali kaj primernega iščem. Zmožen sem slovenskega, srbo - hrvaškega, nemškega, italijanskega in nekoli-to rumunskega jezika. Službo lahko nastopim takoj. Naslov v upravi lista.

Blazine, žima
morska trava, Peter Kobal Kranj, Glavni trg tvorilca vseh vrst blazin in žime in morske trave, modroce na poroših Specijalna tvrdka za izdelovanje klubgarnitur. — Najnižje cenel — Najsolidnejši izdelki! — Zahitevajte oferte in cenik!

Mali umetni mljn
na dobri vodi se išče v najen-z nekoliko zemlje ali pa s kako malo hišo, pripravno za trgo-vino na prometnem kraju na Štajerskem. Ivan Ivanuša na Lešnici 8 p. Ormož.

Brhko deklico,
pošteno in skromno, ki zna kuhati in v redu pospravljati boljše sobe, ter razume tudi opravljati vsa domača dela, med dru-gim pranje in likanje, SPREJ-ME TAROJ MAJHNA ROBEI-NA 2 oseb, mati in sin. Plača 700 kron poleg dobre prehrane in lepega ravnanja. — Ponudbe na: Josip BALL, Karlovac, Ju-goslavija.

Krusne kamne
za kose, prave italijanske, up-praševljive v dobroti, **modro galice, rafinirane liče, morsko travo** za modroce v vsaki množini pripravila Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ul. 12.

Več spalnih oprav
se proda po nizki cenl. Henrik Bitenc, Vižmarje 77.

Velika hiša
enonadstropna z vrtom v sredini trga s staro vpejano trgovino in inventarjem, se proda. Trgo-vina in stanovanje se odstopi takoj. Cena ugodna. Naslov v upravi lista.

Knjigovodja
z trgovsko neobrazbo poznavajoč vse vrste knjigovodstva, želi primerno mesto, tudi kot tajnik ali blagajnik pri kakem večjem podjetju. Cenj. ponudbe pod »Priloge iz točen« na upra-vo lista.

Prodaj se
več dobro ohranjenih moških oblek, klobukov in čevljev po zmernih cenah. Istotam se proda tudi en umivalnik. Dvoraj trg št. 1/II nadstr. levo od 10—14 ure.

Amerikanec
v starosti do 38 l. z zadostno izobrazbo, dobi službo. Kje, pove uprava lista.

Modra galica,
angleške proveniencije, 93-99%, brezkonkurenčne kakovosti in po zmernih cenah ima v zalogi zastopnik družbe Val Jurman Celje, Breg 25, Slovenija.

Trgovino,
dobro vpejano z mešanim blagom in opremo v sredini mesta Maribora — pozneje tudi stanovanje — se proda. Dopolni pod »Ekstistenca«, na podruž-nico »Jutranje Novosti«, Maribor.

Pozor, letoviščarji!
Hiša z dvema stanovanjii, sad-nim in zelenjadnim vrtom, od-daljena 5 m od kolodvora Bled, se radi selitve ugodno proda. Poizve se pri lastniku Ivan Pretnar, čevljar, Bled II. št. 86.

Za praznike
se priporoča gostilna pri Te-zaku, nasl. I. Vidmar, Sv. Ja-koba trg, nasproti cerkve — ima 6 vrst raznih najboljših vin, piva, vermut in izborno kuhinjo. Vino dalmatinske črez ulico 28.— K. dolencec bell 32.— K. Vsek petek — sveže ribe. Sprejme se še nekaj abo-nentov na hrano za Din 15.— dnevno.

Mladenič
bi se rad poročil z gospodično v starosti 30 — 35 let, lahko je tudi vdova. Ponudbe naj se pošljejo na upravo lista pod »Zonitev«.

Meblovano sobo
išče za takojšnjo vselitev mlad, soliden železn. uradnik. Cenj. ponudbe pod »Takoji«, na upra-vo lista

Zemljišče za zgradbo
z vrtom v bližini mesta se proda. Cenj. dopisi pod »Ugod-no« na upravo lista.

Več umetniških slik
se radi odpotovanja ceno pro-da. Naslov v upravi lista.

Zaloga klavirjev in pianinov
najboljših tovarn: Bösendorfer, Czapka, Ehrbar, Schweighofer, Original, Stingl i. t. d. JERICA HUBAD, roj. Dolenc, LJUBLJANA, Mišerjeva ul. 5.

To je znak za »Komet«-tekoče čisto za parkete in linolej. Otročje-lahko delo. Učinek velikanski. Najcenejše sredstvo. Zahtevajte brezplačno brošuro pri Komet-tovarnici, Celje. — Odda se zastopstvo za večja mesta.

POZORI!
Sprejemam naročila za **nove odeje** kakor tudi vsa popravila. Naslov v upravi lista.

Ivan Zakotnik LJUBLJANA
Dunajska cesta št. 49.
Tel. 379 mestni tesarski mojster Tel. 379
Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrejša za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvo-nike; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje i. t. d.
Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.
Parna jaga. Tovarna furnirja.

Nosite Dalma

kaučuk petel! Boljše in cenejše so kot usnje.

kaučuk potplate! Elastična hoja, varstvo proti vlagi.

„Pri nizki ceni!“ Ign. Žargi, Ljubljana,
Sv. Petra cesta št. 3
nudi cenj. odjemalcem veliko izbrano potrebitin za šivilje in krojače. Damsko, moško, otroško perilo. Najnovejše bluze v etamina. Po vršne jopice, volnene in modne jumperje. Nogavice, rokavice, majice, kratke nogavice. Svilene in plišene samovežnice itd. po priznani najnižjih cenah. Na debelo in na drobno!

Izjava.
Prisopam kot član k Narodni Radikalni Stranki, pre-ozemajoc vse pravice in dolžnosti nje programa in statutov.

Datum: _____

Kraj, naslov. Lastnoročni podpis (čitljivo): _____

Pobito: _____

Izpolnite, izrežite in pošijite na Gl. tajništvo NRS v Ljubljani, Wolfova ulica št. 1/1.